

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6Pc/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323202227
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323202227.3

Rozhodnutie

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, v právnej veci otca (osoba povinná platiť výživné): A. B., nar. X.X.XXXX, bytom Zd. C. XX, D. proti oprávnenej na výživné (plnoleté dieťa): C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, D., t.č. A. X, D., o zníženie výživného takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu oprávnenej zníženým výživným zo sumy 46,47 € mesačne na sumu zodpovedajúcu 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 26.06. 2023.

II. Súd návrh vo zvyšnej časti z a m i e t a.

III. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 10P/161/2006-14 zo dňa 05.09.2006 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

6Pc/33/2023

1. Navrhovateľ, otec plnoletého dieťaťa v podanom návrhu dňa 26.6.2023 v znení jeho doplnenia zo dňa 28.7.2023 žiadal, aby súd znížil vyživovaciu povinnosť k dcére C. na minimum a to od 9.6.2022 z dôvodu, že je v súčasnosti na invalidnom dôchodku, od 6.7.2022 poberá len 225,90 €, zároveň je práceneschopný. Dcéra navštevuje už ďalšiu školu odbor kamenár, predtým študovala v odbore predavač a poberala aj stredoškolské štipendium v sume 224,01 €.

2. K návrhu otec priložil potvrdenie Strednej odbornej školy služieb, sv. Michala 36, Levice zo dňa 24.8.2022, z ktorého je zrejmé, že oprávnená navštevovala školu od 1.9.2021 do 15.3.2022 v učebnom odbore predavač v dennej forme štúdia. Štúdium ukončila z rodinných dôvodov. Počas štúdia dostala odmeny za produktívnu prácu na odbornom výcviku v celkovej výške 261,25 € a zároveň počas štúdia poberala stredoškolské štipendium z titulu hmotnej núdze v celkovej výške 224,01 €.

3. Oprávnená sa k návrhu písomne nevyjadrila. Na žiadne pojednávanie sa nedostavila, listiny na preukázanie svojich pomerov, na predloženie ktorých ju súd vyzval, nepredložila. Súd pojednával v neprítomnosti oprávnenej, ktorá ospravedlnenie svojej neúčasti doručila súdu vždy v deň pojednávania a vždy zo zdravotných dôvodov, o odročenie pojednávania však nežiadala. K pojednávaniu dňa 13.11.2023 oprávnená predložila potvrdenie lekára o chorobe trvajúcej od 6.-15.11.2023, k pojednávaniu dňa 10.1.2024 potvrdenie o chorobe nepredložila tvrdiac, že tak urobí dodatočne. Uvedené konanie oprávnenej súd považuje za účelové s cieľom vyhnúť sa pojednávaniu. Samozrejme požadované listiny opäť súdu nepredložila napriek tomu, že jej nič nebránilo zaslať ich aj poštou resp. mailom.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

4. Naposledy bola upravená vyživovacia povinnosť otca k oprávnenej rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/161/2006-14 zo dňa 05.09.2006, ktorým súd schválil dohodu rodičov o výživnom k vtedy maloletej C.. Na základe dohody sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. C., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 1000 Sk na sumu 1400 Sk (46,47 €) vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 1.9.2006. V čase tohto rozhodnutia otec dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 8530 Sk (283,14 €), matka poberala rodičovský príspevok 4230 Sk, prídavky na tri deti a náhradné výživné pre staršie deti C., nar. XX.X.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemal.

5. Následne otec žiadal zníženie výživného v konaní pod sp. zn. 12P/212/2014, ktoré bolo na základe späťvzatia návrhu zastavené. Matka oprávnenej navrhovala zvýšenie výživného v konaní pod sp. zn. 6P/106/2021, ktoré bolo rovnako na základe späťvzatia návrhu zastavené. Otec opäť žiadal v konaní pod sp. zn. 10P/121/2022 zrušenie výživného, pričom opäť bolo konanie na základe späťvzatia návrhu zastavené

6. V súčasnosti je otec invalidný dôchodca. Invalidným bol uznaný na základe odborného posudku zo dňa 9.6.2022 s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %. U otca ide o stav po zlomenine pätovej kosti, následne mu bola diagnostikovaná torakolumbálna skolióza, dorzalgia, koxartróza obojstranná, gonartróza, pričom ide o stav trvalý. Je poberateľom invalidného dôchodku, ktorý mu bol priznaný od 9.6.2022 vo výške 225,90 € mesačne, aktuálne od 1.7.2023 vo výške 279,40 € mesačne. Otec bol zamestnancom v Levických mliekarniach a.s. naposledy od 1.7.2015 do 8.8.2022, pričom k skončeniu pracovného pomeru došlo dohodou podľa § 60 ZP.

7. Na pojednávaní otec vypovedal, že z Levických mliekarní a.s. musel odísť zo zdravotných dôvodov, utrpel zlomeninu členka a päty, nešlo však o pracovný úraz. Následne mu bola priznaná invalidita. K svojmu zdravotnému stavu uviedol, že nedokáže robiť v „normálnej“ práci, pretože kedykoľvek sa mu noha podlomí a stratím stabilitu. Zároveň trpí koxartrózou, ide o rozsypávanie kostí. Je držiteľom preukazu ZŤP, ktorý predložil k nahliadnutiu. Má tiež nárok na motorové vozidlo, avšak má len skúter, pretože prerobenie auta na ovládanie rukami je finančne nákladné. Každoročne musí absolvovať kúpeľnú liečbu, ktorú mu predpisuje lekár, avšak musí za ňu aj doplácať, poisťovňa prepláca len procedúry a ubytovanie so stravou si musí platiť sám. V roku 2023 absolvoval kúpele v Kováčovej v NRC, o platbe za kúpele predložil pokladničný doklad na sumu 525 €. Okrem toho si musí kupovať lieky proti bolesti, ktoré prichádzajú hlavne pri zmene počasia. Býva v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jeho matky. Každý z nich má svoju izbu, otec platí matke nájomné 150 €. Stravu hradí vo všetkom otcova matka, ktorá je už starobná dôchodkyňa, pričom dôchodok má okolo 380 €. Inú vyživovaciu povinnosť okrem Nely nemá. V kontakte s dcérou veľmi nie je, ale pozval ju na svoje 50. narodeniny, na oslavu prišla. Bol sa informovať aj v škole, ktorú dcéra navštevovala. Podľa otca je zaujímavé, že začala študovať 1. ročník SOŠ služieb sv. Michala, kde sa učila za predavačku. Ďalší rok začala študovať cukrársky odbor, znova bola v prvom ročníku. V súčasnosti je na SOŠ techniky a služieb Pod Amfiteátrom a znova išla do prvého ročníka. Aj na tejto škole bolo dcére priznané štipendium, rozhodnutia o tom boli doručované aj otcovi. Nevlastní žiadny majetok okrem spomínaného skútra. Uviedol, že keby nemal úraz, tak by v mliekarniach pracoval aj naďalej, príjem dosahoval v čistom okolo 650 €. Momentálne môže pracovať iba v chránenej dielni, kde má podanú žiadosť aj životopis, ale zatiaľ tam nie je voľné miesto.

8. K osobe oprávnenej súd vykonal lustráciu v Sociálnej poisťovni, kde nie je vedený žiadny záznam. Dávky sociálneho poistenia nepoberá ani matka oprávnenej, ktorá tiež nie je zamestnaná. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice oprávnená nie je a ani v minulosti nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nezúčastňuje sa aktívnych prác pre obec a je spoluposudzovanou osobou štátnych sociálnych dávok – pomoc v hmotnej núdzi, ktoré pobera jej matka G. D., nar. XX.X.XXXX od 1.9.2010 naďalej, a to k augustu 2023 vo výške 311 € mesačne. Oprávnená ani jej matka nie je vlastníčkou nehnuteľností. Bytové pomery oprávnenej ani náklady s bývaním spojené nie sú známe.

9. Vo veci štúdia oprávnenej súd zistil, že bola žiačkou Strednej odbornej školy služieb, sv. B. XX, D. od 1.9.2021 do 6.10.2021 v učebnom odbore kuchár a od 7.10.2021 do 15.3.2022 v učebnom odbore predavač v dennej forme štúdia. Štúdium ukončila na vlastnú žiadosť z rodinných dôvodov. Počas štúdia

dostala odmeny za produktívnu prácu na odbornom výcviku v odbore predavač v celkovej výške 261,25 € a zároveň počas štúdia poberala stredoškolské štipendium z titulu hmotnej núdze v celkovej výške 224,01 €.

V školskom roku 2022/23 bola oprávnená žiačkou 1.B triedy Strednej odbornej školy techniky a služieb, Pod amfiteátrom v Leviciach, pričom jej bolo odo 1.10.2022 priznané štipendium vo výške 53,52 € mesačne a od 1.2.2023 vo výške 26,76 € mesačne. V šk. roku 2023/24 je žiačkou 2.B triedy, poberá štipendium vo výške 61,39 € mesačne. Podľa potvrdenia školy výdavky na tento rok spojené so školou zahŕňajú príspevok ZRPŠ 25 €, učebnice SJL 12 €, ANJ 30 €, aplikácia Wocabe 10 € na rok, učebné pomôcky- kalkulačka, USB kľúč, rysovacie potreby, kancelársky papier zošity 80 €, organizované akcie ako výlety, exkurzie ... 60 €, plavecký výcvik 200 €.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú sú povinní plniť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ktorej rozsah závisí aj od odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, ktoré boli dôležité pre určenie výšky výživného tak v čas skoršieho ako aj nového rozhodnutia. Pre zmenu rozhodnutia musí ísť pritom o zmenu pomerov výraznú a nie len krátkodobú. Rodič je povinný svoje dieťa vyživovať, kým nie je schopné samé sa živiť. Možno konštatovať, že dieťa túto schopnosť má, ak je schopné si samostatne uspokojovať svoje potreby, napr. ukončilo prípravu na povolanie, má primeraný zdravotný stav, existujú preň pracovné príležitosti. Naopak však aj dieťaťu vzniká povinnosť prispievať na úhradu spoločných potrieb rodiny, ak s rodičmi žije v spoločnej domácnosti a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

20. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že u navrhovateľa, otca oprávnenej došlo k závažnej zmene pomerov, keďže je v súčasnosti na invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 279 € mesačne. Predchádzajúci pracovný pomer, kde dosahoval zárobok v priemere 650 € mesačne, ukončil dohodou práve po úraze, následkom ktorého po zhoršení zdravotného stavu bol uznaný invalidným.

K takémuto zníženiu jeho príjmov preto došlo bez vedomého zavinenia otca. Z lekárskeho správ je zrejmé, že jeho stav je nemenný, každoročne musí absolvovať kúpeľnú liečbu. Z príjmu prispieva na bývanie svojej matke, u ktorej žije a rovnako je dôchodkyňou. Na druhej strane oprávnená je napriek svojmu veku len v 2. ročníku strednej školy, pričom prváčkou bola trikrát vždy v inom odbore. Štúdium v predchádzajúcich odboroch ukončila na vlastnú žiadosť bez uvedenia relevantného dôvodu. Keďže sa na pojednávania nedostavila, iný dôvod oprávnenej pre ukončenie štúdia súd nezistil, v konaní bola absolútne pasívna, neuviedla žiadne tvrdenia na svoju obranu. V odbore predavač dokonca získavala odmenu za vykonanú prácu, ukončením štúdia o odmenu samozrejme z vlastnej viny prišla. Momentálne je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 60 €, je jej vyplácané štipendium 61,39 €. Ak by však študovala riadne, mohla mať už získaný výučný list a zaradiť sa do pracovného procesu.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd za to, že pre zmenu pomerov na strane otca sú dané dôvody pre zníženie výživného, nakoľko doposiaľ stanovené výživné nie je objektívne schopný platiť. Zmena výživného k plnoletým deťom je možná len od podania návrhu, v tomto prípade od 26.6.2023, preto súd návrh otca vo zvyšnej časti (navrhovanej zníženie od 9. júna 2022) zamietol. Súd len poznamenáva, že vyživovaciu povinnosť k oprávnenej má aj jej matka.

22. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.